

Jairus' dochttertje opgewekt

Periodethema: De rondwandeling
Markus 5: 21-43

a. Het gebed van Jairus (Mark. 5: 21-23)

UITLEG VAN DE TEKST

In het evangelie naar Markus zien we een opeenvolging van momenten waarop de Heere Jezus Zijn macht toont. Eerst over de storm (Mark. 4: 31v), dan over de demonen (Mark. 5: 1v) en nu over de dood (Mark. 5: 21v). Markus vertelt (vers 21) dat de Heere Jezus vanuit het land van de Gadarenen terugkeert naar de andere zijde van het meer van Galilea. Volgens Mattheüs (Matth. 9: 1) komt Hij in Kapernaüm. Een grote schare van mensen omringt Hem. Nog steeds is de Heere Jezus werkzaam in de omgeving van de zee. Dan (vers 22) komt er een overste van de synagoge (Gr. archisunagogos wat zoiets betekent als de 'eerste van de vergadering of synagoge'). Zijn naam is Jäirus, wat zoiets betekent als 'God verlicht (hem)'. We veronderstellen dat hem de leiding van de synagoge was toevertrouwd. Het is vanuit die gedachte goed denkbaar dat hij aanwezig was in de synagoge toen de Heere Jezus daar een demon had uitgeworpen (Mark. 1: 21v). Ook zal hij geweten hebben van de kritiek op de Heere Jezus vanuit de kant van de Schriftgeleerden die uit Jeruzalem gekomen waren (Mark. 3: 20v). Hij komt tot de Heere Jezus en valt neer aan Zijn voeten. Dat is een teken van grote eerbied. Het toont ook dat Hij zich t.o.v. de Heere Jezus zeer afhankelijk opstelt. Hij bad Hem zeer (vers 23). Letterlijk staat hier een woord wat erbij op te hulp roepen betekent. Het gaat om zijn dochttertje. Ze is in haar uiterste (Gr. eschatos wat letterlijk 'laatste' betekent). Jäirus bedoelt dat ze stervende is en de dood zeer nabij. Hij smeekt de Heere Jezus te komen en Zijn handen op haar te leggen. Hij verwacht

hulp van de kracht die blijkbaar in de Heere Jezus is. Hij gaat er vanuit dat dit zijn dochter zal redden (Gr. soizoo wat 'redden, behouden' betekent) en ze daardoor zal leven (Gr. zaoo 'leven' als t.o. van gestorven zijn). Hij ziet de Heere Jezus als de Redder. Zijn vraag is niet of de Heere Jezus dat kan, maar of Hij dat ook wil. We ontmoeten in Jäirus een man die zijn vertrouwen heeft gesteld op de Heere Jezus.

TER OVERWEGING

De mensen komen samen daar waar de Heere Jezus is. Nu kennen we niet al de harten van de mensen die daar waren en weten dus niet goed waarom ze Hem opzochten. We zien wel dat ze daar zijn waar Hij is. Met de kinderen kunnen we erover spreken dat dit goed is. Zijn wij daar waar we Zijn stem horen? In de kerk? Op zondagsschool? Want daar ook toont Hij Zijn kracht. Daar moet je zijn! Jäirus vertrouwt zichzelf en zijn dochter in zijn nood toe aan de Heere Jezus. Zijn woorden maken duidelijk dat Hij er op vertrouwt dat de Heere Jezus redden kan. Zo toont deze man waar het bij geloof om gaat. Vertrouwen wij onszelf, onze ziel en alles wat ons lief en dierbaar is aan Hem toe? Het is goed om in alle eenvoud daarover te spreken met de kinderen. Ze vertrouwen zich (doorgaans) toe aan hun ouders. Ze verwachten veel van hen. Zo mogen ze nog veel meer van Hem verwachten. Jäirus bevindt zich in een omgeving die niet positief staat t.o. de Heere Jezus. Toch heeft de Heilige Geest zijn hart in bezit genomen en gelooft hij in de Heere Jezus. Het mag ons, die in een tijd leven waarin velen negatief staan t.o. de Heere en Zijn dienst, bemoedigen. De Heilige Geest is machtiger dan welke tegenkracht ook.

b. Het handelen van een vrouw (Mark. 5: 25-34)

UITLEG VAN DE TEKST

In de menigte van mensen is ook een vrouw (vers 25). Haar namen horen we niet. Ze is ziek. Al twaalf jaar lijdt ze aan bloedverlies. Het is opvallend dat het dochtertje van Jäirus ook twaalf jaar is. We weten niet precies welke ziekte deze vrouw heeft geteisterd. Wel vertelt Markus (vers 26) dat ze heel wat artsen heeft bezocht die haar wel veel geld hebben gekost, maar haar niet hebben kunnen genezen. Ze heeft onder hen geleden (Gr. paschoo), zegt Markus. Ze deden haar meer kwaad dan goed. We weten vanuit Lev. 15: 19v dat deze vrouw als onrein werd beschouwd. Dat betekende dat ze geen toegang had tot de tempel en mensen haar niet mochten aanraken. De ziekte had voor haar dus ook enorme sociale gevolgen. Ze heeft (net als Jäirus) van de Heere Jezus gehoord (vers 27). Alleen is haar benadering anders. Ze heeft ervoor gezorgd dat ze in de menigte achter Hem kwam en heeft Zijn kleed aangeraakt. Ze heeft dat gedaan vanuit een bepaalde overtuiging (vers 28). Als ik maar Zijn kleed aanraak, zal ik gezond (Gr. soizoo wat naast 'redden of behouden' ook 'gezond maken betekent', zie boven) worden. Haar benadering is volstrekt anders dan die van Jäirus, maar ook zij stelt haar vertrouwen op de Heere Jezus. Het is een groot vertrouwen. Alleen Zijn kleed aanraken is genoeg. Ze wordt niet beschaamd (vers 29). Wat veel artsen en veel geld niet heeft kunnen bewerkstelligen, gebeurt nu door één aanraking. Ze wordt gezond. Ze voelt het zelf direct. Controle is niet nodig. Haar lichaam vertelt haar dat ze genezen is. Haar vertrouwen bleek gerechtvaardigd. Ze mag echter niet in de anonimiteit blijven (vers 30). Daar waar de vrouw voelt dat ze gezond is, voelt de Heere Jezus dat er kracht (Gr. dunamis) van Hem uitgegaan is. Hij keert zich naar de menigte en vraagt wie van hen Zijn kleed heeft aangeraakt. De discipelen begripen de vraag niet goed (vers 31). De menigte verdringt (Gr. sunthliboo wat 'samendrukken' betekent) U. Iedereen in Uw directe omgeving raakt U soms even aan. De Heere Jezus zoekt echter in de menigte naar de vrouw die Hem heeft aangeraakt (vers 32). Voor de vrouw is het duidelijk (vers 33). Ze vreest (Gr. phobeeo) en beeft (Gr. tremoo). Menselijkerwijs gesproken omdat ze niet openbaar wilde komen. Openbaar worden betekent dat ze zelf niet meer onder controle heeft hoe het verder gaat. Toch meen ik dat dit vrezen en beven ook te maken heeft met haar denken over de Heere Jezus. Hij is in haar ogen de grote Heelmeester. In Zijn nabijheid is diepe eerbied op zijn plaats. Ze weet heel goed wat haar overkomen is, daarom komt ze naar voren, valt voor Hem neer (als Jäirus) en vertelt de volle waarheid. Hoe zal Hij reageren?

Heeft ze naar iets gegrepen wat niet mocht? Was het 'diefstal' van Zijn kracht? Een ongeoorloofd gebruik van Zijn goedheid? Moet ze de gezondheid teruggeven? Nee, niets van dat alles. Het moet wel openbaar worden. Hij spreekt haar aan (vers 34). Hij noemt haar 'dochter' (Gr. thugater, het dochtertje van Jäirus is een 'thugatrion' dochtertje). Twee dochters van Israël zijn in nood. Deze is geholpen. 'Uw geloof heeft u behouden' (Gr. soizoo we kunnen hier ook 'gezondmaken' vertalen), zegt Hij. 'Ga heen in vrede', hoort ze Hem zeggen. Ze mag weten dat haar daad geen afstand heeft geschapen tussen Hem en haar. Het is goed. Wees genezen (Gr. hugi'es) van deze kwaal (Gr. mastix). Hier spreekt Hij de genezing uit. Het woord (Zijn spreken) komt bij de daad. Daarmee wordt deze genezing weggehaald uit de sfeer van magie. Niet alleen het aanraken doet het. Nee, Zijn spreken komt erbij, zoals we dat telkens zien bij de Heere Jezus. Geregeld geneest Hij zonder aanraking. Zo scheidt God nieuwe dingen eenvoudig door te spreken en het is er. Zo heeft een vrouw vanuit geloof gehandeld en genezing gevonden.

TER OVERWEGING

Het is goed om met de kinderen te bespreken dat dit oponthoud voor Jäirus moeilijk zal zijn geweest. Hij wil dat de Heere Jezus onmiddellijk meekomt en dit zal voor Hem lang geduurd hebben. De kinderen herkennen het wanneer je spreekt over ongeduld. Toch moeten ook de kinderen leren dat de dingen gebeuren op Gods tijd. Soms beproeft de Heere ons door Zijn hulp nog wat uit te stellen. Blijft onze verwachting dan in stand? Of verdwijnt deze?

Er is een duidelijk overeenkomst tussen de vrouw en Jäirus. Beiden stellen hun vertrouwen (geloof) op de Heere Jezus. Ze verschillen in benadering. Waar hij openlijk om hulp vraagt, zoekt zij in het verborgen redding bij de Heere Jezus. Toch wordt ook zij geholpen. Blijkbaar gaat het niet zozeer om de vraag 'hoe' we komen, maar ligt de nadruk op het feit 'dat' we in vertrouwen tot Hem komen. Hij ontvangt een ieder die tot Hem vlucht.

De Heere Jezus laat Zijn kracht niet stelen. De geschiedenis met deze vrouw lijkt dat te suggereren. Alsof iemand iets van de Heere Jezus zou kunnen nemen, als Hij dat niet wil. Wie daarom van Hem iets ontvangt (hulp, troost, genezing, redding) mag weten dat Hij dat uit liefde gegeven heeft.

Het is geen magie of tovenarij wat hier gebeurt. In onze tijd hechten veel mensen geloof aan magie of andere krachten en machten. Bij de Heere draait het bovenal om het Woord. Het teken (of wonder) komt erbij. Hij is geen 'magiër', maar de Zoon van God gezonden met het evangelie van God.

De vrouw mag niet verborgen blijven. Dat geldt nog steeds. De Heere Jezus wil niet dat we Zijn goe-

de gaven verbergen zodat niemand er van weet. Nee, we worden geroepen om er van te getuigen. Dat moeten de kinderen ook weten. De vrouw eert de Heere Jezus als Degene Die haar genezen heeft. Zo wil de Heere Jezus dat nog steeds

c. Macht over de dood (Mark. 5: 35-43)

UITLEG VAN DE TEKST

Er volgt een nieuwe ontwikkeling. Mensen uit het huis van Jäirus (Luk. 8: 49) komen en brengen het ontstellende nieuws dat zijn dochter inmiddels is gestorven (vers 35). Ze adviseren Jäirus de Heere Jezus, Die ze Meester (Gr. didaskolos wat 'leraar' betekent) noemen, niet meer lastig te vallen. Letterlijk staat er dat ze hem aanraden de Meester 'niet meer te kwellen' (Gr. skulloo). Het is begrijpelijk dat deze mannen menen dat er geen hoop meer is. Wij zeggen ook 'zolang er leven is, is er hoop'. Wel, dat leven is er niet meer. Maar de Heere Jezus hoort hen (vers 36). Onmiddellijk grijpt Hij in en zegt tegen Jäirus: 'Vreest niet, geloof alleen'. De Heere Jezus negeert het feit dat de dood er al is. Hun conclusie is zeker niet Zijn conclusie. Waar Hij is, is er hoop. Jäirus wordt aangespoord om zijn vertrouwen op de Heere Jezus te blijven stellen, ook nu dat zinloos lijkt. Met een select gezelschap (vers 37) gaan ze verder. Alleen Petrus, Jakobus en Johannes mogen mee. Deze drie zijn steeds op belangrijke momenten getuigen van de gebeurtenissen rondom de Heere Jezus (de verheerlijking op de berg, Gethsémané). Ze komen bij het huis (vers 38) waar veel rumoer is van degenen die klagen en wenen. Waarschijnlijk zijn er ook klaagvrouwen gehoord, wat gebruikelijk was in het Midden-Oosten als er iemand overleden was. Hij laat onmiddellijk Zijn stem horen (vers 39). 'Waarom klagen en wenen jullie? Het kind is niet gestorven maar het slaapt', zegt Hij. Hij wil dat het dodenritueel beëindigd wordt. Niet omdat het kind niet gestorven zou zijn, dat is het wel. Hij beschrijft de dood in het licht van God (Ps. 76: 6, Dan. 12: 2). Dan is de dood een slaap waaruit de Heere je kan opwekken op Zijn tijd. Dat is ook wat hier gebeurt. Ze lachen Hem uit (vers 40) waarop Hij hen uitdrijft. Dat wat de Heere Jezus gaat doen, verdraagt geen ongeloof. Hij neemt de vader en moeder van het kind mee samen met Zijn discipelen en gaat naar het kind. Daar aangekomen (vers 41) neemt Hij de hand van het kind en zegt 'thalita (Aramees en betekent 'jong meisje'), kumi (Aramees van het Hebr. qum en betekent 'sta op')'. Dan blijkt Zijn macht over de dood (vers 42). Onmiddellijk staat het meisje op en blijkt weer te kunnen lopen. Twaalf jaar is ze, zegt Markus. Zo oud als de bloedvloeiende vrouw ziek was geweest. Die er bij waren zijn ontzet (Gr. extasis

wat 'buiten jezelf zijn' betekent). Wie de macht van de dood kent, weet dat iedere menselijke inspanning daar tekort schiet. Hier staat er Eén Die macht heeft over de dood. Hij maakt doden wakker uit hun stervensslaap. De Heere Jezus gebiedt dat ze dit niet verder vertellen (vers 43) en dat het meisje eten moet krijgen. Vermoedelijk had het spreekverbod geen enkele zin. Ook zonder dat erover gesproken wordt, zal iedereen dit meisje straks weer buiten zien lopen. Het wonder wordt gepredikt door het leven wat het meisje teruggekregen heeft. Toch zien we het gebod tot zwijgen in het evangelie naar Markus nog geregeld. Pas als de Heere Jezus naar Jeruzalem gaat om te lijden en sterven wordt het spreekverbod opgeheven. Driemaal heeft Hij nu Zijn macht getoond (over de storm, over demonen en over de dood). Hij vindt geloof (de vrouw, Jäirus), maar ook miskennis (de Gadarenen, de klaagsters bij het huis). De vraag voor ons is: vertrouwen wij ons met lichaam en ziel toe aan Zijn macht?

TER OVERWEGING

De Heere Jezus ondersteunt Jäirus in zijn aanvechting. Dat klinkt ook vandaag nog. De kinderen kunnen het horen in de vertelling of in een preek. Ook dan zegt de Heere Jezus tegen ons: 'Vrees niet, geloof alleen.'

Daar waar de dood is, lijkt voor ons redding onmogelijk. Hier laat de Heere Jezus al zien dat de dood niet het laatste woord heeft. Later zal Hij dat vooral laten zien als Hij Zelf opstaat uit de dood. Dan overwint Hij de dood zodanig dat Hij Zelf niet meer zal sterven. De redding van dit meisje was maar tijdelijk. Later is ze alsnog gestorven. Hij heeft de dood overwonnen. Aan die overwinning krijgen wij deel door het geloof. Zoals Jäirus deel kreeg aan deze redding door zijn vertrouwen in de Heere Jezus. Als hij gezegd had: 'Gaat U maar weg', was zijn dochtertje niet opgewekt. Hij heeft echter blijvend zijn vertrouwen gesteld op de Heere Jezus. Hij werd niet beschaamd. Dat geldt ook vandaag, niet minder dan toen. Het is belangrijk dat we daarover spreken met de kinderen.

De rouw gaat dan voorbij. Voor iedere gelovige die in de Heere gestorven is, geldt ten diepste 'hij of zij slaapt'. Natuurlijk is er verdriet om het afscheid. Mensen kunnen elkaar maar moeilijk missen. Maar het is een afscheid in hoop. De mens die we loslaten is in de handen van de Heere. Het lichaam wordt bewaard tot de jongste dag. Dan zegt de Heere Jezus tegen al de Zijnen: 'kumi', sta op. Dan zullen ze Hem juichend tegemoet gaan. Dat is 't blij vooruitzicht dat mij streelt (Ps. 17: 8 ber.).

GELOOFSLEER

De mensen komen samen daar waar Jezus is. Zo zijn wij ook geroepen om daar te zijn waar Jezus is,

waar Hij verkondigd wordt. De Nederlandse Geloofsbelijdenis schrijft daarover in de artikelen 27 en 28, die gaan over de Kerk. Hiermee wordt niet een gebouw bedoeld, maar veel meer een gemeente, wereldwijd, door alle tijden heen. Iedereen moet zich bij deze Kerk voegen, zich neerbui- gen voor Jezus. Alleen daarin ligt onze zaligheid, het buigen voor Jezus, en daarmee behoren we dan ook tot de wereldwijde Kerk. Er is een verschil tussen lid zijn van een kerk en van de Kerk. De laatste is de 'verzameling van hen die zalig worden'.

Jezus toont in dit gedeelte Zijn macht over de dood. Die macht wordt nog meer zichtbaar in Zijn eigen opstanding. De Heidelbergse Catechismus geeft ons in vraag en antwoord 45, drie punten waarin de opstanding van Christus voor ons van nut is: 1. Hij is opgestaan, zodat Hij de gerechtigheid die Hij door Zijn dood verworven had, aan ons kon geven. 2. Wij worden door Zijn kracht opgewekt tot een nieuw leven. 3. Dat Christus opgestaan is, geeft ons de zekerheid dat ook wij zullen opstaan als Hij terugkomt naar deze aarde.